

В.Сухомлинський, з урахуванням народних традицій трудового, родинно-сімейного, морально-етичного виховання та активного залучення до виробничої, обслуговуючої, інтелектуальної праці.

Висновки... Таким чином, відображаючи духовний світ українського народу, його високі моральні та естетичні ідеали, фольклор містить у собі невичерпний виховний потенціал. Педагогічне значення українського фольклору багатопланове: він сприяє розвитку мислення, мовлення, уяви, вихованню моральних чеснот, емоційної чуйності й почуття гумору. Систематичне і постійне використання всіх його жанрів у навчально-виховному процесі сприятиме всебічному вихованню дітей з раннього віку, збагачуватиме їх мову зразками народної мудрості. Отже, український фольклор – ефективний засіб морального виховання. Відповідно, В.Сухомлинський вважав кінцевою метою вивчення фольклору – становлення духовного світу людини. Він розумів, що учитель не завжди має можливість бачити наслідки своєї роботи, що інколи цілі десятиліття відділяють посів від жнив.

Перспективу подальшого дослідження вбачаємо у необхідності розробки технологій впровадження народної системи виховання у педагогічну діяльність кожного наставника, доповнивши її сучасним науковим змістом та зберігши національний характер.

Список використаних джерел та літератури:

1. Карпенчук С. Т. Теорія та методика виховання / С. Т. Карпенчук. – К. : Вища школа, 1997. – С. 304.
2. Книга протоколів засідань педагогічної ради Павлівської середньої школи за 1948–1951 н.р. – № 1. – С. 109.
3. Основні орієнтири виховання учнів 1–12 класів загальноосвітніх навчальних закладів України: [Електронний ресурс] : затверджено МОН України від 17.12.2007 р. – Режим доступу : : <http://www.zakon.ua>.
4. Сухомлинський В. А. Век математики или век Человека? / В. А. Сухомлинский // Воспитание школьников. – 1967. – № 1. – С. 352.
5. Сухомлинський В. О. Народження громадянина / В. О. Сухомлинський // Вибрані твори : у 5-ти т. – К. : Радянська школа, 1977. – Т. 3. – С. 582.

Анотація

Л.Л.Навозняк

Особенности нравственного воспитания учеников средствами фольклора в педагогическом наследии В.Сухомлинского

В статье обосновывается тезис о том, что нравственное воспитание личности средствами фольклора способствует формированию внутренних регуляторов поведения, рассмотрено точку зрения В.Сухомлинского на нравственное воспитание учеников средствами фольклора, обобщено опыт педагога.

Ключевые слова: фольклор, воспитательные возможности фольклора, воспитательная работа, нравственные ценности, нравственное поведение.

Summary

L.L.Navoznyak

Peculiarities of the Moral Education of Pupils by Means of Folklore in Teaching Heritage of V.O.Sukhomlyns'kyi

The article substantiates the thesis that the moral education of the personality by means of folklore promotes internal regulators of conduct, considers opinion of V.O.Sukhomlyns'kyi on moral education of pupils by means of folklore, summarizes the experience of the teacher.

Key words: folklore, pedagogical content of the folklore, educational work, moral values, moral behavior.

Дата надходження статті:

„16” серпня 2011 р.

УДК 378.371.13

А.М.НАТОЧІЙ,

кандидат педагогічних наук, доцент

(м.Миколаїв)

Формування готовності майбутніх фахівців дошкільної освіти до виховної роботи з дітьми

У статті розглядаються форми і методи підготовки майбутніх фахівців дошкільної освіти до виховної роботи з дітьми в умовах класичного університету.

Ключові слова: дитинство, професійний потенціал, виховна діяльність, готовність, особистісно орієнтовані технології, педагогічна взаємодія.

Постановка проблеми в загальному вигляді... Становлення України, як демократичної держави, її входження у єдиний європейський освітній простір зумовили прогресивні зміни у стратегії розвитку національної системи освіти.

Відповідно до Закону України „Про дошкільну освіту” дошкільна освіта є обов’язковою первинною складовою частиною системи безперервної освіти в Україні. XXI століття висуває нові вимоги до цілей, завдань, структури та змісту дошкільної освіти України. Зміни, які передбачаються в національній дошкільній освіті, знаходять своє відображення та регулюються

відповідними законодавчими документами – Законом України „Про дошкільну освіту”, Базовим компонентом дошкільної освіти в Україні, Державною базовою програмою розвитку дитини дошкільного віку. Вони визначають основні тенденції розвитку дошкільної освіти, відповідність змін, що відбуваються, світовим тенденціям; розкривають організаційно-змістові характеристики оновлення дошкільної освіти на сучасному етапі; об'єктивують існуючі проблеми та шляхи їх розв'язання; указують на закономірності й принципи, що мають консолідувати освітній простір України. Зокрема, Базовий компонент дошкільної освіти України як державний стандарт, визначає вимоги до розвиненості, вихованості та навченості дитини дошкільного віку та умови, за яких вони досягаються. Ключовою фігурою дошкільної освіти має стати дитина з самоцінністю її буття, неповторністю душевного світу, творчим самовираженням [1, 2].

Безумовно, що такі тенденції щодо модернізації змісту дошкільної освіти України, переходу від авторитарно-дисциплінарної до особистісно орієнтованої моделі організації навчально-виховного процесу в дошкільних закладах, сприятимуть як розвитку дошкільника так і системи освіти в цілому.

Однак, зазначимо, що оновлення структури і змісту дошкільної освіти, гуманізація її цілей і принципів пред'являють підвищені вимоги до професійних та особистісних якостей сучасного педагога.

Визначальною характеристикою такого педагога має бути його професійний потенціал, який ми розглядаємо як сукупність ув'язаних в систему та набутих якостей, що визначають його професійну спроможність виконувати свої професійні обов'язки на заданому рівні. Однією із складових професійного потенціалу є готовність майбутнього фахівця дошкільної освіти до виховної діяльності з дітьми.

Формулювання цілей статті... Мета статті – визначити й обґрунтувати педагогічні умови ефективного формування готовності майбутніх фахівців дошкільної освіти до виховної роботи з дітьми.

Аналіз досліджень і публікацій та виклад основного матеріалу... Проблема особистості педагога-вихователя в усі часи хвилювала людство, бо від рівня його професійної підготовки і моральних якостей завжди залежала доля підростаючого покоління.

Питання професійного становлення педагога розглядали класики зарубіжної (Я. Коменський, Й. Песталоцці, А. Дістервег, И. Герbart і ін.) та вітчизняної (Г. Сковорода, К. Ушинський, А.Макаренко, В. Сухомлинський і ін.) педагогіки.

Сучасні дослідження розглядають ці питання в багатьох аспектах: методологічні та методичні засади підготовки педагога (А. Алексюк, С.Гончаренко, В. Заслуженюк, В. Луговий, О. Мороз, І.Прокопенко, О. Пехота, Т. Таранов, М. Шкіль, М. Ярмаченко); психологічні проблеми підготовки педагога (Г. Балл, І. Бех, В. Демиденко, О. Киричук, Т. Яценко); розвиток творчої ініціативи у процесі професійного становлення педагога (Ю. Кулюткін, Н. Маклакова, Н. Шадриков); становлення професійно-методичної компетентності (Г. Татур, Д. Кузнецова, М. Альясов); підготовка до інноваційної діяльності (П. Півненко, М. Сергеев); підготовка до здійснення виховної роботи в школі (І. Зязюн, Б. Кобзар, А. Бойко, О. Кондратюк, М. Стельмахович, Л.Макарова).

Проблеми підготовки педагогів до професійної діяльності у дошкільних навчальних закладах знаходяться в центрі наукових інтересів Л. Артемової, А. Богущ, Г. Беленької, Н. Гавриш, Т.Жаровцевої, Н. Кичук, О. Кононко, Т. Котик, Н. Луцан, Т. Степанової і ін.

Виховна діяльність педагога була предметом дослідження багатьох сучасних педагогів і психологів: методологія і методи дослідження проблеми (О. Григорєва, М. Кузьміна); вивчення компонентів виховної діяльності і вмінь, які входять в неї (В. Єльманова, Г. Засобіна, С.Кисельгоф, Г. Мемельський, Л. Соколова); розв'язання завдань у галузі виховання (А. Кімова); формування професійних якостей вчителя як вихователя (Ф. Гоноболін, В. Сластьонін, О.Щербакова).

Професійне становлення педагога-вихователя в динаміці розглядається в педагогічній літературі на таких рівнях: інтуїтивному, репродуктивному, репродуктивно-творчому, творчо-репродуктивному, творчому (В. Сластьонін). В основі кожного рівня лежить відповідний рівень готовності випускника ВНЗ до виконання своїх виховних функцій.

За висновком Г. Троцько, зараз існує чимало концепцій підготовки студентів педагогічних навчальних закладів до виховної роботи в школі. Це концепції: комплексного підходу, професійно-діяльнісного, інтенсифікації навчально-виховного процесу на основі цільового підходу, цілісності, цілісного „бачення” педагогічного процесу, виховання особистісної культури вчителя, формування педагогічної майстерності через спеціальні вправи в контрольованих умовах, професіоналізації у позааудиторній роботі з педагогіки [5].

Поняття „готовність” до професійної педагогічної діяльності у дослідженнях проблем вищої школи (Ф. Гоноболін, Н. Кузьміна, М. Кобзев, В. Сластьонін та ін.) визначається як „складне соціально-педагогічне явище, яке містить в собі комплекс індивідуально-психологічних якостей особистості і систему професійно-педагогічних знань, умінь, навичок” [4, с.6].

Поняття „готовність” до професійної педагогічної діяльності у дослідженнях в психології (М. Левітов, В. М'ясищев, О. Ковальов та ін.) визначається як особливий психічний стан людини.

Готовність до діяльності, як психічний стан, залежить від індивідуальних особливостей особистості і типу вищої нервової діяльності людини, а також від умов, у яких протікає діяльність.

Готовність може виступати і як деяка стійка характеристика особистості. У її структурі розрізняють: позитивне ставлення до того чи іншого виду діяльності (професії); відповідні вимогам діяльності (професії) риси характеру, здібності, темперамент, мотивацію; необхідні знання, вміння, навички; стійкі, професійно значущі, особливості сприймання, уваги, мислення, емоційних і вольових процесів.

Психологічна готовність до певної діяльності є істотною передумовою її цілеспрямованості, регулювання, стійкості та ефективності.

В умовах класичного університету значно звужуються можливості щодо підготовки студентів до виховної роботи з дітьми у зв'язку з абсолютизацією значення спеціальних знань і послабленням уваги до гуманістичної і гуманітарної підготовки. Слід зазначити, що ключовим завданням освіти у ХХІ столітті визначається виховання людини з гуманістичним світосприйманням, яка здатна орієнтуватися у складних соціокультурних умовах, активно реалізувати свій особистий потенціал на основі взаєморозуміння і співробітництва з іншими людьми. Тому сучасний етап розвитку національних систем освіти у світі характеризується процесами впровадження в освітній простір особистісно орієнтованої парадигми. Її витoki містяться в античній гуманістичній філософії, що прагнула до возвелічення людини (Аристотель, Платон, Сократ та ін.). Набувши нового потужного імпульсу в епоху Відродження (Т. Компанелла, Т. Мор, Ф. Рабле та ін.), та Нового часу (М. Монтень, Ж.-Ж. Руссо, Л. Толстой та ін.), ідеї гуманістичного спрямування виховання молодого покоління в 50-і роки ХХ ст. завдяки працям Р.Бернаса, А. Маслоу, Р. Мея, Дж. Олпорта, К. Роджерса, В. Франкла, Е. Фрома, К. Хорні та ін. було оформлено в самостійний науковий напрям – гуманістичний підхід. Значне розповсюдження в освітанських колах Західної Європи і США він отримав у 70-80-і роки ХХ ст., де розглядався як антитеза традиційній освітній парадигмі [6].

На сучасному етапі розвитку людства у зв'язку з розбудовою інформаційного суспільства, в умовах якого освіта має виступати в декількох іпостасях (як засіб самореалізації, саморозвитку та самоствердження особистості; як засіб усталеності, соціального самозахисту та адаптації людини; як її капітал, яким вона буде розпоряджатись як суб'єкт на ринку праці), проблема модернізації національних освітніх систем на засадах особистісно орієнтованого підходу набуває глобального характеру.

„Сьогодні стає все очевиднішим, що класична модель освіти, яка сформувалась під впливом філософських і педагогічних ідей кінця ХVІІІ ст. – початку ХІХ ст., фактично віджила свій вік. Жорстке протистояння в межах цієї моделі суб'єкта та об'єкта не тільки створює проблеми в системі освіти, але й ретранслює їх на інші сфери суспільного життя” [8].

З огляду на це, педагогічними умовами підготовки майбутніх фахівців дошкільної освіти до виховної роботи з дошкільниками ми визначили: впровадження особистісно орієнтованих технологій у навчально-виховний процес ВНЗ; забезпечення рефлексії в системі підготовки майбутніх фахівців; міждисциплінарну інтеграцію змісту вищої педагогічної освіти; оволодіння студентами діагностичною діяльністю при організації виховної взаємодії з дітьми.

Основними структурними компонентами готовності майбутніх фахівців дошкільної освіти до виховної роботи з дітьми, взаємодія та взаємозалежність яких визначають її функціональність і цілісність, виступили: когнітивний компонент (містить систему знань змісту і методів здійснення виховної роботи з дітьми); методичний компонент (передбачає сукупність умінь, що сприяють визначенню змісту, методів і форм виховної роботи з дошкільниками, вмінням організувати і рефлексувати у процесі такої взаємодії); аксіологічний компонент (включає сукупність ціннісних уявлень про виховну діяльність як педагогічну систему і дослідження її педагогічного компоненту); мотиваційний компонент (розкриває спеціальну педагогічну роботу зі студентами з формування настанови на провідні умови розвитку і виховання дитини).

Підготовку майбутніх фахівців до виховної роботи з дошкільниками розглядаємо в таких підходах: гуманістичний, особистісно орієнтований, аксіологічний і рефлексивний.

Так, **гуманістичний підхід** був спрямований на гуманізацію педагогічної освіти в трьох аспектах: встановлення гуманних відносин учасників педагогічного процесу один з одним;

оновлення змісту освіти; розробка нових методик (технологій) професійної підготовки фахівців дошкільної освіти.

Особистісно орієнтований підхід забезпечував майбутньому педагогу можливість опанувати певний рівень готовності у процесі спілкування з дітьми і здійснити соціальний контакт, від якого здебільшого залежить становлення окремої дитини як особистості.

Аксіологічний підхід у процесі підготовки студентів дозволив ефективно вирішувати проблему формування професійних мотивів і цінностей.

Зокрема, серед ціннісних орієнтирів у вихованні дітей дошкільного віку враховуємо: усвідомлення цінності сім'ї у вихованні дитини, загальнолюдські цінності; педагогічну взаємодію вихователя із вихованцями на основі діалогу, довірливості, співробітництва і співтворчості; використання виховних можливостей різних видів діяльності; прагнення до активності, творчості, самореалізації як педагога, так і батьків.

За думкою І. Бега „допомогти дитині усвідомити себе як особистість має стати ключовим завданням педагога як організатора виховного процесу” [3, с.125].

У цьому плані необхідні нові методи виховання, які сповна б реалізували ідею свободи, співпраці, співтворчості в педагогічному процесі.

Актуальними є сьогодні слова В. Сухомлинського, які виражають сутність його поглядів на дитину і дитинство: „Я з тривогою все більше переконувався, що в роки дитинства в багатьох – навіть у найкращих – вихователів людина (вихованець) виявляє себе надто однобічно: про те, хороший чи поганий вихованець, вихователь доходить висновку тільки на підставі того, як він виконує норми й вимоги порядку: чи слухняний, чи не порушує правил поведінки. У слухняності й покірності багато вихователів вбачають внутрішню душевну доброту, а це далеко не так” [7, с.290].

Як засвідчує практика, і на сьогодні продовжує існувати такий самий погляд на дитину.

В. Сухомлинський намагався проникнути у душу дитини, яка пізнає світ й утверджує себе в ньому. Він справедливо наголошував: „У дитинстві закладається людський корінь. Жодної рисочки природа не відшліфовує – вона тільки закладає, а відшліфовувати нам – батькам, педагогам, суспільству” [7, с.291].

Про виховання В. Сухомлинський писав: „усе залежить від виховання у дитинстві” і що ця робота важка, копітка, в ній „незрівнянно більше одноманітної, втомливої, часто неприємної праці, ніж у праці, яка б давала задоволення” [6, с.271].

Сьогодні у вищій школі навчання, побудоване тільки чи переважно на передаванні інформації, необхідно замінити на навчання, діяльність, орієнтовані як на сьогодні, так і на майбутнє.

Важливо змінити статус викладача: передавач інформації має перетворитися на менеджера навчального процесу, а також внести зміни у зміст освіти: не інформація про діяльність плюс сама діяльність, а діяльність, що ґрунтується на інформації.

На відміну усталеним необхідно використовувати форми активного навчання: дидактичні ігри, аналіз конкретних ситуацій, розігрування ролей, різновиди дискусій, тренінги.

Зміна цілей, змісту і форм навчання мають вплинути на характер спілкування викладачів і студентів, атмосферу їхньої взаємодії.

Домінантою відносин має стати партнерство, рівність особистостей у вчинках, відповідальність у виборі, позитивне емоційне тло.

Доцільно, в основу створення алгоритму навчання покласти вчення Л. Виготського щодо зони найближчого розвитку особистості: 1 – зона актуального розвитку – відповідає завданням, які студенти виконують самостійно, причому оцінка рівня знань за цими завданнями має відповідати показникам обсягу та якості засвоєного студентами навчального матеріалу; 2 – зона найближчого розвитку завдань – у студентів з'являються навички самостійного вирішення тих завдань, які раніше виконувалися ними на негативну оцінку, при цьому має відбуватися засвоєння нових знань.

Протягом 2008-2011 років нами проводиться дослідно-експериментальна робота по формуванню готовності майбутніх фахівців дошкільної освіти до виховної роботи з дітьми у дошкільних початкових закладах.

Як відомо, ефективність дидактичного процесу здебільшого визначається адекватним вибором і професійною реалізацією конкретних педагогічних технологій, традиційно названих організаційними формами й методами навчання.

Разом з тим, в організації навчального процесу вищої школи існує практика фрагментарного застосування різних способів і засобів навчання без урахування взаємозумовленості і взаємозалежності всіх елементів педагогічної системи.

Ми розглядаємо особистісно орієнтовані технології як процес цілепокладання і встановлення адекватної послідовності, логічності навчального процесу, організації системності засвоєння знань, урахування індивідуальних особливостей і професійного досвіду студентів і методичної обґрунтованості.

Діяльність викладача, хоч і має певну концептуальну основу, фактично вимагає в кожному конкретному випадку технологічного підходу, необхідність якого породжується неповторним поєднанням особливостей педагогічної ситуації, що виникла.

Особливе значення у формуванні виховного потенціалу майбутнього педагога має мотивація педагогічної діяльності і професійної самоосвіти та самовдосконалення. Важливою передумовою високого рівня його професіоналізму і педагогічної майстерності є психологічна компетенція. Як відомо, психологічна компетенція педагога є наслідком його психолого-педагогічної освіти та самоосвіти, ментально-духовного осягнення соціального досвіду і власного життєвого надбання у стосунках з оточуючим світом. Водночас встановлено, що психологічна компетентність педагога потребує суттєвого збагачення і коригування в двох напрямках. По-перше, підвищення рівня психологічних знань про педагогічну діяльність, особистість педагога і особистість того, кого виховують. По-друге, формування операційних сторін професійного мислення педагога і, перш за все, професійного самоаналізу і соціально-перцептивних здібностей. Але психолого-педагогічної підготовки студентської пори недостатньо, а педагогічний досвід сам по собі не підвищує рівень психологічної компетентності педагога. У майбутнього педагога має бути цілком усвідомлена позитивна мотивація самоосвіти в галузі психологічних знань. Для формування такої мотивації важливо задіяти наступні психологічні механізми: механізм задоволення потреб, механізм оцінювання та самооцінювання, механізм психічного зараження, механізм наслідування, емпатію, ідентифікацію, раціональне усвідомлення, рефлексію, механізм осмислення та переосмислення, механізм саморегулювання і інші. Так, механізм розвитку рефлексії допомагає майбутньому педагогу оволодіти якостями, які забезпечують йому можливість продуктивно налагоджувати контакти зі своїми вихованцями.

Підготовку студентів доцільно здійснювати за допомогою трансформації їхньої власне навчальної діяльності через квазіпрофесійну (професійно-подібну) в навчально-професійну. Сутність квазіпрофесійної діяльності полягає у відтворенні на поняттєво-практичному рівні умов і динаміки педагогічного процесу дошкільного навчального закладу, а також відносин фахівців з дітьми. Найбільш представницькою формою квазіпрофесійної діяльності стала ділова гра, в якій за допомогою імітаційної та ігрової моделей відтворювався предметний, соціальний і психологічний зміст професії педагога дошкільної освіти, задавався контекст його професійної діяльності.

В роботі використовувалися різні види педагогічних проєктів, а саме: практико-орієнтовані, дослідницькі, інформаційні, творчі, рольові. Метою яких було – формування властивостей особистості, що включають взаємозалежність знань, умінь, цінностей, а також готовність мобілізувати їх у необхідній ситуації. Діапазон представлених проєктів різноманітний – від навчальних посібників до пакетів рекомендацій щодо виховання дітей. Метод розробки проєктів педагогічної взаємодії з дітьми є перспективним, оскільки забезпечує цілісність формування властивостей професійної готовності студентів. Цілісність полягає в тому, що студенти виявляються спроможними усвідомити, виявити (вибрати з безлічі своїх потенцій) певні можливості.

У дослідженні були використані такі форми і методи роботи зі студентами:

- **психолого-педагогічні тренінги** (тренінги цілепокладання, спілкування, креативності і ін.), змістом яких виступав виховний процес у сім'ї, виховна робота в дошкільному закладі з різними категоріями дітей;

- **система вправ**, спрямованих на формування конкретних навичок техніки взаємодії, необхідних для продуктивної професійної поведінки, а саме: мовний тренінг, автотренінг, мімічний і пантомімічний тренінги, тренінг з розвитку навичок „читання” емоційних станів і т. ін.;

- **рефлексивно-творчі методи активного соціального навчання**: дискусійні методи (групові дискусії, аналіз казусів із практики, аналіз ситуацій морального вибору), ігрові методи (рольові ігри, невербальна психогімнастика, поведінковий тренінг);

- **лабораторні заняття** із самопізнання, складання програм професійного становлення, тренінги, складання індивідуальних творчих програм педагогічних практик, суть яких полягала в аналізі власних можливостей щодо виховної діяльності з дітьми;

- **складання індивідуального освітнього проєкту студента (ЮПС)**, що є процесом планування, розробки, корекції та реалізації індивідуального проєкту педагогічної взаємодії з дітьми, тобто включення елементів професійної діяльності у процесі навчання;

- **формування у студентів настанови на вироблення позитивної атракції** (лат. *attrahere* – залучати). Сформувати позитивну атракцію означає викликати до себе симпатію, прихильність з боку дітей і батьків;

- **практичне використання у педагогічній взаємодії з дітьми принципу діалогічності**. Було виділено три види діалогу: в діаді „викладач – студент”, другий – у діаді „студент – студент”, третій – особливий вид взаємодії викладача зі студентом за допомогою його взаємодії із групою студентів. Формами реалізації принципу діалогічного спілкування були: „лекція у двох”, „лекція – інтерв'ю”, „лекція – ситуація”;

- **практично-орієнтовані специфічні форми**, що дозволяли трансформувати одержані студентами теоретичні знання у практичні вміння на основі такої логіки: формування мотиваційно-ціннісного ставлення до майбутньої діяльності, організації взаємодії з дітьми, створення позитивного емоційного настрою на спільну з ними діяльність; оволодіння методикою окремих форм роботи, що передбачає виявлення рівня практичної готовності, настанови на придбання знань і навичок; засвоєння технологій взаємодії, вміння співвідносити і виявляти окремі ланки взаємодії, адаптувати отриману інформацію у практичні дії; формування творчого ставлення до педагогічної праці, з урахуванням її мобільності, варіативності й особистої адаптованості; розвиток навичок аналітичного мислення, аналізу результатів, прогнозування, моделювання;

- **підготовка спеціальних завдань до програми педагогічної практики**. Студентам усіх навчальних курсів пропонувалася парціальна програма педагогічної практики стосовно виховної роботи з дітьми.

Попередні результати проведеної роботи зі студентами щодо формування виховного потенціалу майбутнього фахівця дошкільної освіти орієнтують на поглиблення і розширення діапазону готовності їх до роботи з дітьми в контексті особистісно орієнтованої освіти.

Список використаних джерел та літератури:

1. Закон України „Про дошкільну освіту” // Бібліотечка журналу „Дошкільне виховання”. – К. : Ред. журн. „Дошкільне виховання”, 2001. – С. 4–33.
2. Базовий компонент дошкільної освіти в Україні / В кн. Нормативні документи / упор. Т. Т. Чала. – Харків : Основа, 2007. – С. 87–121.
3. Бех І. Д. Виховання особистості : у 2 кн. / І. Д. Бех. – Кн. 2: Особистісно орієнтований підхід: науково-практичні засади / І. Д. Бех. – К. : Либідь, 2003. – 344 с.
4. Кобзев М. С. Пути и методы формирования у студентов готовности к учительскому труду / М. С. Кобзев. – Саратов, 1977. – 111 с. – С. 6.
5. Лозова В. І. Теоретичні основи виховання і навчання : навч. посіб. / В. І. Лозова, Г. В. Троцько. – Х., 2002. – 400 с.
6. Освітні технології : навч.-метод. посіб. / [О. М. Пехота, А. З. Кіктенко, О. М. Любарська та ін. / за заг. ред. О. М. Пехоти]. – К. : А.С.К., 2001. – 256 с.
7. Сухомлинський В. О. Вибрані твори : в 5-ти т. / В. О. Сухомлинський. – Т. 3. – К. : Радянська школа, 1976.
8. Шевченко Н. И. Теоретико-методологические императивы модернизации института образования : дисс.... д-ра социол. наук : 22.00.01 / Н. И. Шевченко. – Саратов, 1998. – 312 с.

Анотація

А.Н.Наточий

Формирование готовности будущих специалистов дошкольного образования к воспитательной работе с детьми

В статье рассматриваются формы и методы подготовки будущих специалистов дошкольного образования к воспитательной работе с детьми в условиях классического университета.

Ключевые слова: *детство, профессиональный потенциал, воспитательная деятельность, готовность, личностно ориентированные технологии, педагогическое взаимодействие.*

Summary

A.M.Natochiy

Formation of readiness of the future experts of a preschool education to educational work with children

The forms and methods of preparation of the future experts of a preschool education to educational work with children in the conditions of classical university are considered in the article.

Keywords: *the childhood, professional potential, educational activity, readiness, personality the focused technologies, pedagogical interaction.*

Дата надходження статті:

„26” серпня 2011 р.